

Povzetek projekta Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016-2020 za študijski leti 2018/2019 in 2019/2020

2. odpiranje za namen objave in predstavitve na spletni strani sklada

1. Polni naslov projekta: Začutiti umetnino

- V katero področje na prvi klasifikacijski ravni KLASIUS-P-16 se uvršča projekt glede na vsebinsko zasnovu (neustrezno področje izbrišite):

2 - Umetnost in humanistika

2. V sodelovanju z: (navede se univerza oz. samostojni visokošolski zavod, ki je prijavil projekt in članica, ki je nosilka projekta ter partner/ja – podjetje/ji oz. organizacija, ki je/sta bilo/i vključeno/i v projekt)

UL, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje, UL, Naravoslovnotehniška fakulteta, Moderna Galerija

3. Besedilo:

- Opreделите problem, ki se je razreševal tekom izvajanja projekta

Projekt je idejno nadaljevanje leto pred tem izvedenega projekta *Med izvirnikom in kopijo – kaj vidimo z očmi, kaj »vidimo« s prsti?*, kjer smo ugotavljali, kakšen način kopiranja umetnin je bolj primeren za videče in kakšen za slepe in slabovidne obiskovalce muzejev ter kaj slepim pomeni vizualna umetnost in ali se želijo bolj seznaniti z likovnimi deli. Ugotovili smo, da si, a brez pogovora z njimi to težko storimo, saj se videči težko vživimo v način dojetja tistih, ki ne vidijo. Ob analizi njihovih komentarjev po tipanju pripravljenih kopij smo pridobili nekaj novih idej, kako jim pripraviti gradiva, da bodo lahko začutili sporočilo in doživeli umetnino. Tako smo letos s sodelovanjem študentov iz štirih različnih fakultet želeli na izpopolnjen način približati umetniško delo vsem obiskovalcem hkrati z dovolj različnimi "pomagalci", da vsak lahko najde tisto, kar mu bolj ustreza. Spoznali smo namreč, da nobena skupina ljudi ne želi biti izpostavljena. V letošnjem letu je bil torej namen projekta omogočiti širšo izkušnjo dojetja umetnine na konkretnem primeru Jakopičeve slike *Ovčice* iz leta 1913 vsem obiskovalcem razstave.

Pomembna informacija, na katero smo se osredotočili so bili poleg vida in dotika, tudi voh, sluh in zvok. Skušali smo prikazati umetnino ne samo vizualno, ampak pri obisku razstave hkrati vklopiti različna čutila. Ker so v predhodnem projektu slepi in slabovidni izrazili željo po pripovedi, ki naj pojasnjuje, kaj je na izbrani sliki in kaj držijo v rokah, smo letos dodali zvočni posnetek, ki poleg opisovanja dogajanja na sliki, z glasbo in zvočnimi efekti pomaga nadgraditi sporočilo dotika.

Zvočni posnetek v začetku poda splošen uvod v delo in obdobje slike, zatem pa preko zgodbe, počasi vodi skozi razumevanje umetnine – tako v smislu kompozicije in vsebine, kot tudi materialov in načina izdelave, kjer je vsak predstavitveni model mogoče prijeti oziroma ga otipati. Zvočni posnetek zgodbe spremlja video predstavitev – *portret* umetniškega dela *Ovčice*, s čimer lahko obiskovalec celotno sliko začuti tudi preko videa. Obenem so na razstavi nameščeni še drugi materiali, ki obiskovalcu omogočajo širšo izkušnjo. To so materiali, ki jih vidimo ali slutimo na sami sliki (nepredelana ovčja volna in posušena trava) in z vonjem razširijo možnost dojetja prizora.

V okviru projekta smo končno predstavitev vključili na razstavo *Rihard Jakopič pod drobnogledom* v Moderni galeriji, kjer je obiskovalcem ves čas omogočena obogatena izkušnja in doživetje umetnine od samega nastanka le te in njenih stopenj izdelave, do ročno zmodeliranega reliefa slike in zmodeliranih modelov posameznih detajlov slike ter 3D modelov teksture detajlov (avtorjevih potez, podpisa). Za videče je na ogled tudi izvirna slika.

- Opišite potek reševanja problema oz. kratek povzetek projekta

Znotraj celotne ekipe smo se razdelili v skupine, prva skupina, kjer so sodelovali študent AGRFT (Smer Dramska igra), študentka Filozofske fakultete (Oddelek za umetnostno zgodovino) in študentka ALUO (Oddelek za restavracijsko umetnost) so pripravili besedila in zvočne posnetke za video *Začutiti umetnino*, ki vsebuje splošni umetnostnozgodovinski uvod, opis kompozicije in doživljanje dogajanja na sliki, zgodbo o nastajanju slike in opis značilnosti impresionistične barvne poteze. Brano besedilo so opremili z glasbo in zvočnimi efekti.

Druga skupina je bila skupina za video in fotografijo (NTF, Grafične in interaktivne komunikacije), ki je ves čas nastanka zbirala slikovno gradivo in fotografsko beležila potek projekta. Na koncu pa je zbrano gradivo sestavila najprej v promo video zatem pa še v končni video o sliki *Ovčice*, skozi katerega je mogoče razumeti tudi potek projekta.

Tretja skupina iz ALUO (Oddelek za restavracijsko umetnost) je izdelala več taktilnih pripomočkov. Ena študentka je pripravila posamezne faze nastanka Jakopičeve slike (razstavljen okvir na posamezne deščice, napeto platno na podokvirju, klejano platno in na koncu detajl oljne slike), da obiskovalci lažje razumejo, kako slika nastaja, obenem pa so stvari namenjene za tipanje, kar daje novo dimenzijo izkušnje. Drugi dve študentki sta izdelali relief slike, in posamezne detajle slike v glini (ovčice), kar je prav tako namenjeno lažji predstavi. Pri izdelavi posameznih modelov so si pomagali z mnenji in ugotovitvami testiranj slepih in slabovidnih pri predhodnem projektu.

Četrta skupina iz Naravoslovnotehniške fakultete je pripravila 3D print silhuet glavnih oblik, ki je mišljen kot zemljevid za orientacijo obiskovalca pri prvem delu pripovedi – o kompoziciji in oblikah na sliki. Ter 3D model površine za spoznavanje teksture impresionistične slike.

Peta skupina pod vodstvom študentke FF (Oddelek za psihologijo) je spremljala odzive obiskovalcev v prvem tednu po predstavitvi vseh pripomočkov na razstavi v Moderni galeriji.

Ker bo razstava stala do konca septembra, ko bo naš projekt uradno že zaključen, ne pa tudi želja po izboljšavi gradiv za obiskovalce, bomo na podlagi analize odgovorov obiskovalcev nekaj izboljšav naredili še v času razstave in to predstavili na dogodku 27. septembra.

Ker se 3D model površine ni izkazal kot dovolj pomembna informacija, želja pa je bila začutiti umetnikov podpis in teksturo tipične slikarjeve poteze čopiča, bomo še v času razstave 3D model površine nadomestili z modelom podpisa. Tako bo naknadno izdelan 3D tiskani podpis Riharda Jakopiča, katerega je za nadgradnjo razstave priporočil ddr. Evgen Bavčar. Preko taktilne zaznave podpisa umetnika naj bi slepi in slabovidni pridobili ogromno informacij hkrati o karakterju umetniškega dela.

- Navedite in opišite rezultate projekta ter njihov doprinos k družbeni koristnosti

Rezultati projekta podajajo pomembno informacijo o tem, kako svet likovne umetnosti doživlja populacija oseb z omejenimi čutilnimi in slušnimi zmožnostmi. Razstava nakazuje več možnih načinov, kako tej populaciji približati področje umetnosti, ki je sicer domena videčih. Izvedene izdelave tako ročnih kot digitalnih kopij, zvočnega in video posnetka poročajo tako o pomembnem doprinosu k splošnemu družbenemu napredku z vidika uporabe sodobne tehnologije, ki lahko pomeni več kot odličen pripomoček pri doseganju najrazličnejših ciljev in prizadevanj, kot tudi o hkratnem še vedno aktualnem pomenu poznavanja in obvladanja tradicionalnih ročnih spretnosti kopiranja, ki so v današnjem visoko tehnološkem svetu pogosto spregledane in premalo upoštevane. Prav tako inovativno zastavljena razstava z vsemi dodatnimi pripomočki, omogoča bolj doživeto izkušnjo tudi za videče, ki lahko pri zaznavanju vklopijo več različnih čutil tip, kot sluh, kot tudi vonj.

Celota izvedenega projekta pa splošno gledano doprinaša k širitvi zavesti tako o pomenu likovne umetnosti v svetu in družbi, kot o tehnoloških možnostih in razvoju ter pomenu interdisciplinarnega sodelovanja in povezovanja strok že v študentskem času kot tudi kasneje v prizadevanju za doseganje specifičnih in usmerjenih ciljev. Kot tudi drugačen pogled na razumevanje samega umetniškega dela, ki ga je projekt želel prikazati večplastno, hkrati pa pri projektiranju in zamišljanju razstave zaobjeti širšo publiko z najrazličnejšimi specifikami in zmožnostmi zaznavanja.

4. Priloge:

- Slikovno gradivo: Priložite vsaj dve sliki npr. sliko končnega produkta, sliko študentov pri delu na projektu, sliko s sestankov ipd. Pri pošiljanju slik bodite pozorni, v kolikor

gre za končni produkt, da bo zadoščeno zahtevam glede informiranja in obveščanja (ustrezni logotipi itd.).